

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-372

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Valtio-opin laitos	
Tekijä-Författare-Author Koskela, Anu Kristiina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Euroopan unionin kansainvälisen identiteetin konstruointi unionin virallisessa diskurssissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Kansainvälinen politiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-09-07	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 78 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielman aiheena on Euroopan unionin (EU) kansainvälisen identiteetin konstruointi unionin virallisessa diskurssissa. EU:n on perinteisesti esitetty olevan siviilivalta, mutta sotilaallisen kriisinhallintatoiminnan aloittaminen on joidenkin tutkijoiden mielestä tehnyt siviilivaltamallin käyttökeltottomaksi. Konstruoidaanko EU:sta edelleen siviilivaltaa? Vai olisiko unionin kansainvälistä identiteettiä siviilivalta-sotilaallinen valta -jaottelun sijaan hedelmällisempää tarkastella ns. normatiivisen vallan mallin avulla? Normatiivinen valta näkee tärkeänä vallan resurssina kyvyn määrittää "normaali" kansainvälisissä suhteissa. Normatiivisena valtana pidetty toimija mm. korostaa arvojen merkitystä ulkopoliitikassa ja levittää normejaan myös kolmansiin maihin.</p> <p>Tutkimusaineistona ovat EU:n yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Javier Solanan vuonna 2006 pitämät puheet sekä muutamat keskeiset Euroopan unionin neuvoston eurooppalaista turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa (ETPP) koskevat asiakirjat. Aineistoa käsitellään diskurssianalyysiin pohjautuvan tekstianalyysin keinoin. Teoreettisena lähtökohtana on sosiaalinen konstruktionismi, jonka mukaan kieli paitsi kuvailee todellisuutta, myös luo sitä. Tutkielmassa käydään analyysin pohjustukseksi lyhyesti läpi EU:n kriisinhallinnan kehitystä ja eurooppalaisen identiteetin tutkimusta.</p> <p>Aineiston analyysissä käy ilmi, että EU:sta konstruoidaan lisääntyneestä sotilaallisesta kapasiteetista huolimatta edelleen siviilivaltaa. Toinen hegemoninen diskurssi konstruoi unionista normatiivisen vallan mallin mukaista kansainvälistä toimijaa. EU:n kansainvälisen identiteetin tarkastelu normatiivinen vallan mallin avulla katsotaan tutkielman johtopäätöksissä siviilivalta-sotilaallinen valta -jaottelua hedelmällisemmäksi. Tällöin EU:ta ei verrata yhtä vahvasti valtioon, eikä unionin identiteetti määrity yksinomaan resurssien perusteella.</p> <p>Aineistosta nostetaan esiin myös ETPP:n taustatekijöitä sekä EU:n vahvuuksia ja kehitystarpeita ETPP:n saralla kuvaavia diskursseja. Aineistosta löytyi normatiivisen diskurssin kanssa kilpaileva diskurssi, joka näkee ETPP:n motiiveiksi Euroopan oman turvallisuuden ja intressit. Tämä diskurssi ei kuitenkaan noussut esiin yhtä vahvana kuin normatiivinen diskurssi. ETPP:n menestystarinana tai EU:n kansainvälisen roolin vahvistajana esittävät diskurssit eivät ole ristiriidassa normatiivisen diskurssin kanssa. Ainutlaatuisuusdiskurssin mukaan EU:n vahvuus on sen harvinaisen kattava kriisinhallintavälineistö, ja unionia pidetään "ei-uhkaavana" toimijana. Multilateralismia pidetään aineistossa sekä EU:n vahvuutena että kehitystarpeena. Kriisinhallinnan alalla kehittämistarvetta nähdään myös yhtenäisyyden ja nopeuden suhteen.</p>			
<p>Avainsanat-Nyckelord-Keywords</p> <p>Euroopan unioni EU-politiikka kriisinhallinta eurooppalaisuus diskurssianalyysi ulkopolitiikka identiteetti Eurooppa</p>			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			